

”Bloody hög turkmusik kl 4 på morgonen runt malmvägen inte OK fy
inget annat område skulle acceptera detta!”

Om innehåll, språk och funktion i statusuppdateringar på Facebook

Bloody loud turkish music 4 o'clock in the morning at malmvägen not OK ugh no other
district would accept this!

Contents, language and functions for status updates on Facebook

Viktoria Agnesten

Handledare: Eva Sundgren
Examinator: Håkan Landqvist

SAMMANDRAG

Viktoria Agnesten

”Bloody hög turkmusik kl 4 på morgonen runt malmvägen inte OK fy inget annat område skulle acceptera detta!”

Om innehåll, språk och funktion i statusuppdateringar på Facebook

”Bloody loud turkish music 4 o’clock in the morning at malmvägen not OK ugh no other district would accept this!”

Contents, language and functions for status updates on Facebook

År: 2012

Antal sidor: 44

Arbetet är en kvalitativ studie av det sociala internetnätverket Facebooks statusuppdateringar – de textstycken där en facebookanvändare skriftledes kan meddela sig till sina kontakter i det gemensamma nyhetsflödet. Studien undersöker huruvida det finns återkommande kategorier av statusuppdateringar och vilka dessa i så fall är, vilket språk som används i uppdateringarna samt hur användarens syfte med statusuppdateringen synliggörs. Materialet utgörs av fyra informanternas statusuppdateringar under en sammanhängande begränsad tidsperiod. Studien visar att det finns återkommande kategorier av innehållsteman samt återkommande språkliga drag i statusuppdateringarna. Språket som används i statusuppdateringar på Facebook är mångfacetterat – stundom stavningsmässigt och grammatiskt korrekt, stundom talspråkligt och normutmanande och varierar givetvis informanterna emellan. Vissa informanter uttrycker sig mycket kommunikationsmedvetet medan andra har ett mer prosaiskt betonat språk. De olika kategorierna och kombinationer av dessa nyttjas för att nå olika syften. Varje kategori kan ses som ett redskap för att försätta läsaren i en viss sinnesstämning alternativt dela med sig av sin egen. Kreativitet och lekfullhet med normer används exempelvis som ett verktyg för att skapa en utstickande statusuppdatering då detta är syftet.

Nyckelord: facebook, sociala medier, språksociologi, statusuppdateringar

Innehåll

1 Inledning	4
1.1 Syfte och frågeställning	5
1.2 Uppsatsens disposition	6
2 Forskningsbakgrund	7
2.1 Vad är sociala medier? Vad är Facebook?	7
2.2 Olika syften med statusuppdateringar på Facebook	8
2.3 Hur skriver vi på Facebook?	11
3 Metod och material	13
3.1 Insamling av statusuppdateringar	13
3.2 Informanterna	14
3.3 Beskrivning av klassificering av statusuppdateringar	15
4 Analys/Resultat	16
4.1 Definitioner av kategorier	16
4.1.1 Innehållsliga kategorier	17
4.1.2 Språkliga kategorier	19
4.2 Statusuppdateringsexempel	20
4.2.1 Innehållsliga kategorier	20
4.2.2 Språkliga kategorier	30
5 Diskussion	37
5.1 Resultatdiskussion	37
5.2 Utvärdering av metod	42
5.3 Avslutande reflektion	43
Referenser	44
Bilaga	46

1 Inledning

Det sociala internetforumet Facebooks statusuppdateringar – som dagligen informerar om våra vänner och bekantas förehavanden och funderingar – är en spegling av det oerhörda informationsflöde som är så signifikativt för den tid vi lever i. Vi matas ständigt med texter, både analoga och digitala, och har blivit vana att med Internets hjälp snabbt kunna uppdatera oss och ta reda på information närhelst vi önskar. Statusuppdateringar är en del i detta enorma utbud av informerande digitala texter som vi möts av. De ger oss inte bara möjlighet att följa personer i våra närmaste kretsar utan öppnar även upp möjligheter att hålla oss underrättade om människor som vi mycket sällan – eller rentav aldrig – annars skulle höra något alls ifrån. Statusuppdateringarna möjliggör kontaktförbindelser som annars inte skulle existera. Vi skulle inte komma på tanken att plocka upp telefonen och ringa en avlägset bekant – någon vi knappt ens känner – för att informera om tankar och sysselsättningar för dagen; kanske har vi inte ens dennes telefonnummer och således inte heller möjlighet att kontakta honom eller henne. På Facebook kan vi däremot utan svårighet nå ut till ett brett kontaktnät bestående av personer från dina närmaste kretsar till människor du kanske inte träffat mer än vid några få tillfällen.

Det faktum att statusuppdateringar är texter som generellt så snabbt når ut till så många gör dem intressanta eftersom detta kräver ett visst mått av eftertänksamhet i författandet. Forumet har 800 miljoner användare världen över (Letmark, Dagens nyheter 27/9 -11) vilket innebär att det på ett eller annat sätt angår stora delar av världen; användare eller ej – de flesta av oss har ändå en relation till Facebook. Ronge (2010:7–13) berättar att varannan svensk har ett konto på Facebook och att företag och organisationer i allt större utsträckning anpassar sig till de nya kommunikationsformerna som följer i de sociala nätverkens spår. Texterna som publiceras där är en bild av sin tid, dokument som speglar den verklighet vi alla är en del av och de sociala sammanhang i vilka vi ingår, vilket gör dem intressanta att studera. Att fenomenet Facebook ligger i tiden innebär givetvis att den vetenskapliga forskningen intresserar sig för detta; det är ett högst aktuellt ämne att undersöka. Facebook har under de senaste åren blivit föremål för vetenskapliga studier där företeelsens olika element studerats ur varierande perspektiv. Just den vinkling jag har valt för min studie, en fördjupad undersökning av statusuppdateringar och hur språket används och uttrycker olika kategorier av ämnen i dessa, är dock ännu relativt outforskat. Den utbredda delaktigheten i Facebook berör den stora massan eftersom de allra flesta svenskar har någon form av relation till

nätverket, medlemmar eller ej. Löwheim (2002:145–151) efterlyser en djupare förståelse för de nya former av sociala relationer och gemenskaper som växer fram på Internet. Hon ifrågasätter huruvida den virtuella kommunikationen, den datormedierade, förmår skapa verklig gemenskap samt ställer den mot de mer traditionella gemenskapsformerna. Löwheim diskuterar i vilken mån de traditionella formerna för kommunikation och umgänge verkligen kan beskriva hur sociala relationer skapas och upprätthålls. Ämnet Facebook och språkbruket på det sociala nätverket är intressanta att studera ur samhällslig aspekt; det berör allmänheten. För mig personligen är detta område intressant att studera då jag själv är medlem i nätverket och således utgör en av alla dessa som med jämna mellanrum producerar och delar med mig av personliga texter på Facebooks nyhetsflöde, statusuppdateringar. Tidigare har jag författat en b-uppsats där jag i en kvantitativ undersökning studerade språkbruket på internetcommunityt helgon.net (Agnesten 2007). Denna undersökning väckte mitt intresse för sociala medier och språkbruket som följer med dem. Då b-uppsatsen utgick ifrån en kvantitativ metod där jag inte hade möjlighet att studera den enskilda textradens syfte särdeles ingående kommer denna undersökning i större utsträckning att inrikta sig på en mer djupgående analys av materialet.

1.1 Syfte och frågeställning

Det huvudsakliga syftet med studien är att studera innehållet i statusuppdateringar på det sociala nätverket Facebook. Studien undersöker huruvida det finns återkommande teman i de ämnen uppdateringarna behandlar samt hur innehållet uttrycks språkligt. De tre huvudfrågorna som genomsyrar undersökningen är följande:

- *Finns det återkommande teman, kategorier av ämnen, i statusuppdateringarna och vilka utgörs dessa i så fall av?*
- *Vilka språkliga uttrycksmedel används i statusuppdateringar på Facebook?*
- *Hur synliggörs användarens syfte med statusuppdateringen?*

Då studien är så pass liten, med endast fyra informanter, inser jag att jag omöjligen kommer kunna få fram svar som kan sägas vara generellt applicerbara. Särskilt den andra frågeställningen är alltför bred för att rättvist kunna besvaras, men jag vill ändå studera vilka språkliga uttrycksmedel som just de valda informanterna använder.

1.2 Uppsatsens disposition

Efter detta inledningskapitel följer forskningsbakgrunden som delats upp i tre avsnitt. I dessa ges en övergripande bild av sociala medier med Facebook i spetsen samt de syften som finns med statusuppdateringar där. I det sista forskningsavsnittet behandlas språket på Facebook, hur man skriver på sociala internetnätverk. Därefter följer en redogörelse för den valda kvalitativa metoden, hur insamlingen av materialet gått till samt en kortare beskrivning av de informanter vars statusuppdateringar står som underlag för studien. Därefter analyseras materialet genom att kategorier av statusuppdateringar definieras och presenteras och vidare genom att exempel av statusuppdateringar exemplifieras och diskuteras. En mer utförlig beskrivning av hur analysen gått till inleder analysavsnittet.

I nästföljande del av uppsatsen följer en diskussion kring studiens frågeställningar i ordning. Avslutningsvis ventileras den valda kvalitativa metoden samt studiens reliabilitet och validitet.

2 Forskningsbakgrund

Forskningsbakgrunden delas upp i tre avsnitt där det första i korthet behandlar sociala medier som företeelse samt övergripande beskriver fenomenet Facebooks uppkomst, syfte och utformning. Funktionen Statusuppdatering behandlas mer ingående då denna utgör grunden för studien. Därefter följer ett avsnitt som omfattar identitetsrelaterade aspekter av skrivande på Facebook och i virtuell miljö överhuvudtaget. Det tredje avsnittet om tidigare forskning på området behandlar det faktiska språkbruket i virtuell miljö och i synnerhet då på forumet Facebook.

2.1 Vad är sociala medier? Vad är Facebook?

De nya sociala medierna är en ständigt närvarande del i många människors vardagliga liv och vi kan iakttä utbudet och möjligheterna med dem hela tiden växer. Med sociala medier avses den nya tidens kommunikationskanaler som låter människor kommunicera med varandra genom ljud, bild och text. Bland dessa återfinns chattforum, bloggar, mikroblogger, twitter, videodelningssajten YouTube, den skvallerbetonade sajten Flashback (Ronge 2010: 8) samt en uppsjö av olika internetforum där var och en kan registrera ett användarkonto. De sociala mediernas främsta syfte är att låta människor delta i konversationer, dela med sig av information och ta del av andras samt nätverka genom att knyta nya och behålla redan befintliga kontakter. Digitala mötesplatser, så kallade *internet-communityn*, är en viktig del i utbudet av nya sociala medier (Carlsson 2009:9–14). Ett av de största av dessa communityn, eller internetforum, är Facebook som ursprungligen startade som ett akademiskt nätverksforum för en grupp studenter vid Harvarduniversitetet i Amerika. Det tänkta syftet var att hålla kontakten med varandra, men forumet växte sig större och nådde en vidare krets än den ursprungligt tänkta. På Facebook kan gemene man skapa sitt eget användarkonto innehållandes en personlig profil där denne visar vem han eller hon är genom att ange mer eller mindre ingående personinformation samt publicera fotografier, ljud- och bildklipp samt egenhändigt författade kortare textstycken, så kallade statusuppdateringar (Clapperton 2009:60–62).

Statusuppdateringar är ett av flera sätt att kommunicera med de kontakter man har på Facebook. Dessa kontakter utgörs vanligtvis av personer man känner sedan tidigare men är i regel en relativt varierad samling människor såsom släkt, vänner, bekanta, arbets- och studiekamrater. Varje användare informerar i ett begränsat textutrymme om tankar och åsikter

i valfria ämnen och/eller sina pågående, kommande alternativt redan genomförda aktiviteter. Uppdateringen kan därefter läsas och kommenteras av användarens kontakter (Collin 2011). Collin (2009:38) diskuterar också begreppet ”vän” som används för att beteckna en person användaren har tillagd i sin lista av kontakter på Facebook. Hon påpekar att dessa vänner/kontakter oftast utgörs av en mångskiftande skara personer som är alltifrån nära vänner i verkliga livet till bekantas vänner och bekanta. Collin hävdar att användaren som författar en statusuppdatering troligtvis har en specifik målgrupp, en utvald del av sina kontakter, i åtanke vid val av tema för denna. Vissa av statusuppdateringarna har en koppling till nättextgenren *hypertext* vilket Sundén (2002:122) beskriver som elektroniska lagrade textstycken som är sammanlänkade med varandra och vilka vi når genom att vi klickar oss fram till nästa. Även Lindstedt (2002:129) talar om begreppet hypertext. Hon beskriver det som en textväv som består av flera olika delar men där varje textstycke kan läsas vart och ett för sig – vilket statusuppdateringen med tillhörande kommentarer kan ses som. De statusuppdateringar som utgörs av länkar, elektroniska genvägar på Internet, kan sägas tillhöra hypertextgenren.

2.2 Olika syften med statusuppdateringar på Facebook

All kommunikation kan påstås vara socialt betingad vilket indirekt medför att villkoren för kommunikation skiftar beroende på situation och mottagare; kommunikationen är så att säga genreberoende. Vi kan utläsa ett flertal genrer i de texter vi möter på Internet och således dra slutsatsen att även statusuppdateringar på ett socialt nätverk rymmer ett antal varierande sådana (Karlsson och Ledin 2010).

Collin (2011) diskuterar motiv till varför och enligt vilken språklig strategi människor formulerar sina statusuppdateringar på Facebook. Hon hävdar att det grovt indelat finns tre huvudsakliga syften, kategorier, bakom statusuppdateringar. Den ena kategorin behöver dock, menar hon, inte utesluta den andra utan det är fullt möjligt att flera kategorier går i varandra i en och samma uppdatering. En av kategorierna består i *en publik form av dagbok* där användaren berättar vilken aktivitet denne sysselsätter sig med alternativt hur denne känner sig. Kategori nummer två går ut på att användaren *uppmanar sina kontakter till att göra något alternativt efterfrågar information*. Den tredje kategorin kan beskrivas som *en slags önskan att förströ och roa sina kontakter*.

Collin konstaterar att de tre kategorierna fyller olika syften och har olika fokus. I den första kategorin är det användaren själv som står i fokus, i den andra dennes kontakter och i den tredje kategorin formuleringen i sig som är det essentiella. Vidare berättar Collin (2009:37–38) om ett flertal återkommande teman i statusuppdateringar vilka hon undersökt i en studie, bland annat temat som innebär ett informerande om vad skribenten äter och dricker, jobb- och studierelaterad information, upplysningar om vad som händer under skribentens fritid samt uppdateringar som rör skribentens hälsotillstånd. Ytterligare en återkommande kategori av statusuppdateringar är den där skribenten efterfrågar information eller på annat vis ber sina kontakter om hjälp. En uppdatering vänd till läsarna, mottagarna, kan givetvis också behandla skribentens, den avsändande användarens, aktiviteter. Bland uppdateringarna har Collin (2009:39) identifierat exempel där skribenten verkar ha lagt fokus på att formulera sig på ett påhittigt och uppfinningsrikt sätt – troligtvis i syfte att underhålla den som läser. Detta, menar hon, kan vara ett sätt för uttråkade facebookanvändare att sätta glans på vardagen både för egen del samt för de kontakter som finns på Facebook.

Språkstilen i elektronisk kommunikation skiljer sig givetvis åt beroende på målet med denna. De personer som vistas och skriver i det aktuella internetmediet skapar gemensamma normer och strukturer för språkanvändning inom sin specifika grupp. Framförallt formas språkstilen av de ord och uttryck som kan kopplas till de erfarenheter och kunskaper som gruppen i fråga delar. Språkstil fungerar även som gruppmarkör och kan användas i syfte att urskilja en gemenskap från en annan; både bjuda in och utestänga (Löwheim, 2002:115–116).

Fast (2008:40–47) diskuterar begreppet *literacy* som på senare år har kommit att få en vidgad betydelse. Från att ha inneburit den rent tekniska läs- och skrivkunnigheten innefattar idén om *literacy* numera individens sociala verklighet som kretsar kring läsande och skrivande. Fast beskriver *literacy* som en social aktivitet som förekommer i olika former och områden av livet. Under en dag utövar vi exempelvis en serie av det Fast benämner *literacy events* – vi möts ständigt av texter och symboler, talade och skrivna sådana som formar vår vardag, alltifrån klockradions siffror till de egna föreläsningssanteckningarna. Läsandet och skrivandet är en del av vårt sätt att tänka. Det textliga och det talade används som redskap för att skapa kommunikation människor emellan.

Det språkliga beteendet hos en person kan ses som en rad identitetshandlingar där människor dels avslöjar den egna identiteten, dels sitt sökande efter en plats i den sociala världens breda

spektra av olika roller (Kotsinas 1996:19). I alla grupperingar och gemenskaper uppträder olika språkliga nyanser hos människor i syfte att, medvetet eller omedvetet, hjälpa dessa att markera sin gruppstillhörighet – alternativt den grupp de önskar tillhöra och således vill identifiera sig med.

Statusuppdateringarna på Facebook kan ses som en slags spegling av användarens egen identitet (Collin 2011). Vad användaren väljer att skriva och på vilket sätt säger något om vilken bild denne önskar sända ut till omgivningen. Genom sin statusuppdatering konstruerar användaren ett uttryck för sin identitet.

Jingling och Juffermans (2011:6–8) har studerat språket på det virtuella forumet Hyves vilket är en holländsk motsvarighet till Facebook. Här nätverkar man med vänner och bekanta och ges tillfälle att uttrycka sig själv och den egna identiteten. Möjligheterna att göra just detta är så omfattande och mångfacetterade att den av din identitet som uttrycks på Hyves helt eller delvis överlappar verklighetens identitet och liv. Att använda begreppet *virtuell* som beteckning för en digital mötesplats kan dock vara missvisande hävdar Jingling och Jufferman, eftersom en virtuell verklighet kan anses mycket reell, äkta och närvarande av många människor. Detta gäller särskilt då utveckling och framvisande av den egna identiteten är i fokus så som det är på Hyves. Gränserna för vad som exponeras på ett socialt forum kan tyckas mindre snäva än i det verkliga livet vilket kan iaktas i de texter som publiceras. Det verkar som att användarna är redo att diskutera och uppvisa nästan vad som helst för varandra och inga spår av förmaningar kring ämnesval är synliga. Även Ronge (2010:7–8) påtalar detta då han beskriver hur människor helt restriktionslöst kan välja att publicera de mest privata upplysningar till allmän beskådan på Facebook. Ronge ifrågasätter också var gränsen går mellan det personliga och privata – vad kan man egentligen publicera offentligt? Collin (2009:38–41) beskriver hur de senaste decennierna karaktäriseras av en oerhörd genomslagskraft av det privata i offentligheten; människor lämnar ut sig i dokusåpor, nätdagböcker och sociala medier. Detta har bidragit till att gränserna mellan människors privatliv och det som lämnas ut i offentlighetens ljus i mångt och mycket suddats ut.

DeAndrea, Shaw och Levine (2010:430) undersöker kulturella skillnader i de användarpublicerade självbeskrivningarna ”About me”/”Om mig” som finns på Facebook. Där kan varje användare presentera sig själva genom att fylla i valfria fält med personinformation vilket gör denna funktion till en identitetsavspeglande sådan. I viss mån påminner de om statusuppdateringar då användaren själv har stor valfrihet att publicera

information som presenterar och målar en bild av honom eller henne. DeAndrea, Shaw och Levine frågar sig dock huruvida detta verkligen är en spegling av användarens identitet eller istället en spegling av de kulturellt baserade och sociala förväntningar som finns på en individ och som uppträder överallt i samhället.

Brooks, Welser, Hogan och Titsworth (2011:532). beskriver vidare den möjlighet som finns att mäta social status med hjälp av att studera strukturen på sociala nätverk såsom exempelvis Facebook. De menar att denna struktur kan utgöra en genväg för att upptäcka ledtrådar till social klasstillhörighet. En slutsats som författarna drar är att de användare som har hög social status inte nödvändigtvis känner fler personer än de med lägre social klasstillhörighet. Däremot har de ett bredare kontaktspektra av personer från skilda bakgrunder än de förra.

2.3 Hur skriver vi på Facebook?

Karlsson och Ledin (2010) resonerar i sin artikel om IT-ålderns textbegrepp kring hur sammanhang mellan sociala situationer och faktorer och en aktuell text måste klargöras för att vi ska ha möjlighet att förstå och kunna ta till oss denna. Texten måste existera i en *kontext* – det vill säga de kulturella, sociala och materiella faktorer som finns omkring denna – det som har betydelse för vårt beteende, våra tankar och föreställningar. Statusuppdateringarna på Facebook är liksom andra texter beroende av kontexter och får sin mening genom dessa. De är i sig kommunikativa och bidrar även till så kallad kontextförnyelse – att nya villkor för och omständigheter kring kommunikation skapas.

Sveningson (2002:89) diskuterar samtal och samtalsstilar på Internet och menar att den *datormedierade kommunikationen*, den som används för att kommunicera över Internet, inneburit att en helt ny typ av språkbruk vuxit fram – ett språkbruk som ofta karaktäriseras av kvickhet och informella uttryck och kan beskrivas som en korsning av skrift och tal.

Sveningson hävdar att språket alltid genomgår en förändring då ett nytt kommunikationsmedium inträder – och i och med internetmedierna har vi fått ett språk som skiljer sig från det språk som används i andra sammanhang. Vidare delar Sveningson upp den datormedierade kommunikationen i två system, nämligen *asynkron kommunikation* respektive *synkron kommunikation*. Med asynkron kommunikation avses den typ av text som skrivs och mottas vid olika tidpunkter såsom exempelvis e-post, medan synkron kommunikation innebär ett samtidigt flöde av skrift – såsom exempelvis chatt.

Sveningson (2002:91) delar även vidare in dessa system i kategorier av två- eller flerpartssamtal beroende på om kommunikationen riktar sig till två eller flera deltagare. De asynkrona medierna, inom vilka statusuppdateringar torde kunna placeras då det är fråga om skriftutbyte som sker oberoende av tidpunkt för när mottagaren läser, utmärks av stora likheter med det skrivna språket utanför internetmedierna. En studie av språkforskaren Yates (I Sveningson 2002: 94-95, 155) visar bland annat att andelen ord i den asynkrona elektroniska kommunikationen uppgår till nästan lika stort antal som i annan, utomelektronisk, skriven kommunikation samt att också ord- och meningsbyggnad till stor del överensstämmer med den senare. Yates delvisa förklaring till detta är att den asynkrona skribenten har mer tid att reflektera över och korrekturläsa sin text än den synkrona (2002:115).

I sin studie av språkval på det holländska internetforumet Hyves iakttog Jingling och Juffermans (2011:10–11) ett antal nätspråkstypiska drag i användarnas postade texter. Bland dessa återfinns visuella språkliga fenomen såsom smilisar, känsloullustrerande teckenkombinationer som formar bilder av olika ansiktsminer, och andra symboler för att förtydliga det textliga budskapet. De upptäckte också ett flitigt användande av nya ordkonstruktioner – ofta påhittade eller, utifrån två redan befintliga ord, ihopdragna sådana, förkortningar samt modifierade funktionsord där bokstäver skalats bort och bytts ut i syfte att förenkla. Andra reviderade former som uppträder på Hyves är exempelvis *LOL* (*Laughing out loud*) och *wtf* (*What the fuck*). Vidare förekommer avsiktliga felstavningar enligt ett återkommande mönster, ordlekar och humoristiska stavningar, onomatopoetiska – ljudhärmande – uttryck, vulgära ord såsom *fck* (förkortning av *fuck*) och *kut* (förkortning av *cunt*), dubblering av vokaler i syfte att uttrycka intensitet samt språkbyten – användaren skiftar från ett språk till ett annat.

3 Metod och material

Metoden jag använder är en kvalitativ sådan där jag samlar in statusuppdateringar från det sociala internetforumet Facebook och gör en kvalitativ analys av det insamlade materialet. Kvantifierbara strategier upplever jag inte som ett effektivt sätt att studera materialet utifrån de frågeställningar jag valt varför jag valt bort en kvantitativ metod. Den kvantitativa metoden har jag dessutom tidigare använt mig av i min b-uppsats och önskar i denna studie genomföra en mer djupgående analys av de internetspråkliga texterna. Med en kvalitativ metod hoppas jag kunna granska återkommande teman och upptäcka språkliga strategier och nyanser i statusuppdateringarna.

3.1 Insamling av statusuppdateringar

Materialet har samlats in under en begränsad tidsperiod, fyra sammanhängande veckor i augusti–september 2011. Det består av sammanlagt 67 statusuppdateringar från fyra informanter, två män och två kvinnor i åldrarna 22–26. Dessa informanter har fått ett samtyckesmail (se bilaga) tillsänt sig där de informerats om studiens syfte och vad deras medverkan i denna innebär. Efter läsning av samtyckesmailet har de skriftligen lämnat godkännande till att medverka i studien och därmed gett sin tillåtelse att låta mig använda deras statusuppdateringar författade under ovan nämnda period. Efter att informanterna givit sitt samtycke samlade jag in det aktuella materialet.

Användare A bidrar med den största delen material då hon har författat 30 uppdateringar under den aktuella insamlingsperioden. Användare B har 15 uppdateringar, medan användare C och D bidrar med elva stycken vardera. Det är alltså en markant obalans antalet uppdateringar användarna emellan. Jag har dock medvetet valt att hålla mig till det valda tidsspännat med önskan om att uppdateringarna skulle vara hämtade från samma period. De tillhörande kommentarer från den avsändande författarens Facebook-kontakter som skrivs i anslutning till en statusuppdatering har jag valt att inte behandla i studien eftersom materialet då skulle bli alltför omfattande. Dock, om studien skulle innefatta även dessa kommentarer torde man kunna utläsa hur statusuppdateringarna i fråga emottages och uppfattas av de läsande mottagarna, vilket också vore intressant att studera. I en mer omfattande studie skulle ett material utvidgat till att omfatta även läsarkommentarer således lämpligen kunna studeras.

3.2 Informanterna

Eftersom Facebook ursprungligen startade som ett nätverk för studenter väljer jag att inrikta mig på den målgruppen beträffande val av informanter. De informanter som valts ut för studien är alla studerande i åldrarna 22 till 26 år. Informanternas antal har jag högst medvetet valt att begränsa till fyra då ett högre antal torde bli alltför omfattande för denna studie och därmed försvåra den djupgående analys av statusuppdateringar jag önskar genomföra. Informanterna utgörs av två män och två kvinnor som alla är bosatta i Mellansverige. I studien benämns informanterna med bokstäver, A, B, C och D. I resultatdelen utgår jag löpnade ifrån och refererar till informanternas statusuppdateringar. För att läsare av studien med större lätthet ska kunna härleda statusuppdateringsexemplena till en viss informant följer nedan kort information om var och en av dessa. Jag har valt att hålla denna kortfattad i syfte att bevara informanternas anonymitet men ändå ge möjlighet för läsaren att skapa sig en bild av författarna till uppdateringsexemplen.

Informant A

Informant A är en 26-årig kvinna.

Informant B

Informant B är en 22-årig man.

Informant C

Informant C är en 23-årig kvinna.

Informant D

Informant D är en 26-årig man.

Ingen av informanterna är bekanta med varandra. De har valts ut ur ett kontaktnät på Facebook som i skrivande stund omfattar 543 kontakter. Urvalet har skett utifrån deras sysselsättning som studenter och i viss mån varierande språkstil. Min önskan är att informanter vars sätt att uttrycka sig i skrift inte är alltför enhetligt ska ingå i studien eftersom möjligheten att eventuellt upptäcka fler kategorier av statusuppdateringar då vidgas.

3.3 Beskrivning av klassificering av statusuppdateringar

De återkommande teman, de kategorier av statusuppdateringar som jag hoppas finna i materialet, kan indelas i två huvudsakliga grupper – innehållsliga respektive språkliga. Dessa två grupper överlappar förvisso varandra då språk och innehåll givetvis inte kan avskiljas från varandra – varje statusuppdatering har både sin funktion (innehåll) och sin form (språk). I den innehållsliga gruppen ryms kategorier där statusuppdateringarna främst kännetecknas av sitt innehåll medan den språkliga gruppen rymmer kategorier av uppdateringar där de språkliga uttrycken är karaktäriserande.

Dessa kategorier beskriver statusuppdateringarnas särskiljande drag och utgörs som nämnt av två varianter. Den innehållsliga gruppen av kategorier redogör alltså för det signifikativa innehållet som helhet i uppdateringen medan den andra, den språkliga gruppen av kategorier, säger något om särskilda element som uppvisas i uppdateringen, exempelvis förekomst av känsloullustrerande uttryck såsom smilisar och citat. Jag har valt att använda mig av båda dessa två typer av kategorier eftersom de kompletterar varandra och gissningsvis även i hög grad överlappar varandra.

För att kunna urskilja olika kategorier av statusuppdateringar har jag studerat materialet, varje uppdatering var för sig, och försökt identifiera dess karaktäristika – det vill säga vad som är signifikativt med just denna uppdatering. I det fall dessa utmärkande drag återfinns i flera av materialets uppdateringar har jag skapat en egen kategori för just detta tema.

4 Analys/Resultat

Analysen är uppbyggd enligt följande. Först följer ett avsnitt som beskriver och definierar de nämnda kategorierna av statusuppdateringar vilka delas in i två huvudgrupper – innehållsliga kategorier respektive språkliga kategorier – detta efter vad i den aktuella statusuppdateringen, det språkliga eller det innehållsliga, som kan ses som mest signifikativt för just denna uppdatering. I nästföljande avsnitt studeras varje kategori mer ingående under varsin egen rubrik som bär dess titel. Valda exempel av statusuppdateringar som tillhör den aktuella kategorin exemplifieras och diskuteras.

4.1 Definitioner av kategorier

I följande avsnitt beskrivs de kategorier i vilka statusuppdateringarna indelats. Min önskan är att tydliggöra kriterierna som motiverar placering inom en viss grupp, dvs. vad som utmärker en statusuppdatering som placeras i denna. Eftersom uppdateringar även inom kategorierna skiljer sig åt vad gäller form och syfte ges inte en helt ensidig och fullständig definition för alla kategorier. I en och samma kategori förekommer uppdateringar som faller inom det huvudsakliga kriteriet, det vill säga det som kategorins benämning och rubrik syftar till, men som i övrigt inte hyser några närmare likheter med varandra. Jag beskriver kategorins huvudkriterium utan att i någon större utsträckning illustrera med exempel på statusuppdateringar från den aktuella kategorin i syfte att undvika att just det belysta exemplet riskerar att uppfattas som norm för kategorin. Vissa av uppdateringarna har jag valt att placera inom parentes då det finns en viss tveksamhet kring huruvida de hör hemma i den angivna kategorin eller ej.

Kategorierna samlas i två huvudgrupper, innehållsliga respektive språkliga sådana. I den innehållsliga samlas genrer av återkommande innehålls teman som genomsyrar statusuppdateringen i fråga. I den språkliga huvudgruppen återfinns uppdateringar som i högre grad kännetecknas av struktur och inslag med ursprung i den språkliga uppbyggnaden. Statusuppdateringarna kategoriseras alltså både i innehållsliga och språkliga grupper och de två grupperna är tätt sammanvävda. Det är alltså inte fråga om att helt klassificera en statusuppdatering som endera uteslutande språklig eller innehållslig utan mer att identifiera och betona dess huvudsakliga karaktäristika som endera språklig eller innehållslig. Nedan

följer ett avsnitt som definierar kategorierna samt indelar dem i innehållsliga respektive språkliga sådana.

4.1.1 Innehållsliga kategorier

Internt/krävs förförståelse

Denna kategori innehåller uppdateringar vars syfte eller budskap inte kan anses vara helt begripligt för alla som läser dem. Innehållet kräver att läsaren har en viss inblick i användarens sätt att skriva, ämnet som refereras till eller på annat vis avhandlas. Texten fordrar att läsaren kan stödja sig på redan inhämtad bakgrundsfakta och kunskap i syfte att kunna tillägna sig informationen, lustigheten eller för att med en kommentar kunna besvara det skrivna.

Uttryck för missnöje

Kategorin avser de statusuppdateringar som helt eller delvis innehåller formuleringar som tyder på att användaren upplever och vill ge uttryck åt förargelse, ogillande, besvikelse, irritation eller annan typ av förtret.

Dagboksform/berättar om användarens aktiviteter

Denna kategori rymmer uppdateringar som beskriver användarens kommande, pågående eller redan avslutade förehavanden. Utifrån texten förstår vi att användaren just ska ta sig för något, att han eller hon sysselsätter sig med något i skrivande stund alternativt att i en mer avlägset stundande framtid avser att företa sig en särskild aktivitet.

Länk till plats/Länk till event/Länk till annan användares profil

Denna kategori innebär att användaren publicerat en länk, en digital genväg, till ett nytt internetfönster. I kategorin förekommer denna digitala genväg i tre varianter som innehåller endera en upplysning om användarens vistelseplats, vilken blir synlig på en karta då man klickar på länken, information om en kommande tillställning, ett så kallat event, som ofta innebär någon typ av bjudning eller annat nöjesevenemang, alternativt en länk som leder till en annan användares Facebookprofil. Vad gäller den sista länkvarianten publiceras denna ofta i syfte att uppmärksamma den aktuella användaren på något vis – exempelvis att uppdateringsskribenten i skrivande stund har sällskap av just denna användare.

Ironi/sarkasm

Kategorin syftar till att innehållet på något vis signalerar en underliggande ironisk mening; att användaren i det skrivna driver med endera sig själv, en företeelse, person, händelse eller ett yttrande. Det kan anses vara en vanskelig uppgift att avgöra huruvida en uppdatering avser att vara ironisk eller ej; vad en person anser vara ironi finner en annan möjligt inte ett spår av. Här har jag försökt att använda mig av ett så allmänt och generellt synsätt som möjligt vad gäller denna form av humor – enbart de uppdateringar som tydligt kan anses innehålla en dold gliringston faller under denna kategori. Den text som inte har ett uppenbart ironiskt budskap har jag valt att placera inom parentes alternativt helt utesluta.

I syfte att roa andra användare

Liksom i kategorin ovan finns det i denna dilemman kring vilka uppdateringar som platsar häri då uppfattningen om vad som är humor är något högst subjektivt. Jag har valt att placera in de uppdateringar vilka i ett allmängiltigt avseende verkar önska förmedla något underhållande till de som läser. Detta innebär att en läsare, utan någon annan information än den som ges i statusuppdateringen, ska kunna utläsa att den meddelande användaren har för avsikt att dela med sig av någon form av lustighet.

Kategorin är tämligen mångfacetterad och rymmer ett brett spektra av olika typer av humoristiska uttryck, vilket medför att den dessvärre spretar en aning. Dessa variationer av humoristiska uttryck är dock alltför få i antal för att kunna sorteras i flera undergrupper varför jag väljer att skapa en huvudsaklig kategori för alla de uppdateringar som faller inom genren för syftet att dela någon form av uppsåtligt underhållningsvärde.

Upplysning om vistelseplats

Här informerar den avsändande användaren om var denne i skrivande stund befinner sig eller ämnar bege sig vid ett senare tillfälle. Detta sker med hjälp av en länk vars funktion är densamma som samt beskrivs i kategorin *Länk till plats/Länk till event/Länk till annan användares profil* alternativt genom att användaren i vanlig text uppger platsens namn.

Uppmaning/Fråga till andra användare

Statusuppdateringen består helt eller delvis av en fråga som riktar sig till de som läser alternativt en direkt eller indirekt uppmaning till desamma. Frågan är endera av sådan karaktär att den efterfrågar ett uttryckligt svar från läsarna eller det motsatta, det vill säga att frågan ställs utan att det finns någon som helst förväntan på att denna skall besvaras.

Uttryck för glädje

Kategorin är mångfacetterad då det signifikativa för uppdateringarnas kriterium i den uttrycks på ett flertal sätt; inget uttryckssätt är identiskt med något annat. Det kan vara positivt laddade ord som avslöjar en glädjeyttring, men det kan också vara så att vi utifrån det beskrivna sammanhanget kan dra slutsatsen att texten är uttryck för förnöjelse, entusiasm eller annan typ av glädje.

4.1.2 Språkliga kategorier

Med utgångspunkt i det egna namnet, i aktiv form

I kategorin samlas de statusuppdateringar som är konstruerade och skrivs i aktiv form med utgångspunkt i användarens eget namn vilket alltid syns strax ovanför själva texten.

Uppdateringen syftar således till att läsas med användarnamnet invävt i kontexten.

Citat

Kategorin består av eller innehåller citat hämtat från andra, kända eller okända, personers yttranden eller texter. Uppdateringar som faller inom denna kategori urskiljs av att hela texten eller delar av denna omgärdas av citationstecken samt i vissa fall beskriver varifrån eller från vem citatet i fråga är hämtat.

Uppdateringar helt eller delvis på andra språk än svenska

Kategorin rymmer de uppdateringar som användaren valt att författa på engelska eller annat språk.

Onomatopoetiska uttryck och smilisar

Kategorin syftar till att författaren använder ljudhärmande uttryck för att fånga en känsla eller skapa stämning i uppdateringen. Dessa onomatopoetiska, ljudhärmande, uttryck kan exempelvis vilja efterlikna ljudet av ett skratt. Smilisar innebär alla former av teckensammanfogningar i syfte att återge miner och uttryck i ett mänskligt ansikte. Eftersom smilisar liksom de onomatopoetiska uttrycken syftar till att illustrera känslor och tillstånd låter jag dessa ingå i samma kategori.

Slang och svordomar

I denna kategori samlas ord och uttryck som definieras enligt Kotsinas förklaringar (1994:58–62). Gränsen för vad som kan betecknas som slangord och vad som inte kan det är svårdragen och denna flyttas ständigt då ord som förr ansetts tillhöra slangkategorin med tiden förlorar

sin slangstämpel och assimileras med de vardagliga uttrycken. Slangord kan beskrivas ha ett tydligt expressivt syfte och avviker endera från standardspråket eller från det språk som förväntas användas i sammanhanget. Även svordomar är starkt expressiva och används som förstärkningsord och liksom med slangorden kan det vara problematiskt att precisera exakt vad som räknas som svordomar. Kotsinas menar (1994:61) att ord med prefixet ”skit” möjligen kan sägas räknas som en sådan.

Talspråklighet

Statusuppdateringarna i denna kategori kännetecknas av att användaren använder meningsbyggnad och/eller uttryck som bryter mot traditionell skriftspråksnorm alternativt som är mer accepterad i det talspråkliga. Josephson (2007:88) menar att skriftspråket och talspråket har kommit att närma sig varandra. Detta har skett till följd av att vi i allt större utsträckning använder skriftspråk under vad som kan betecknas som mer talspråkliga förhållanden, såsom exempelvis genom e-mail, chatt och sms.

4.2 Statusuppdateringsexempel

I detta avsnitt behandlas de olika kategorierna av statusuppdateringar. De studeras utifrån textexempel från informanterna vilka analyseras och etiketteras som ett exempel inom just den aktuella kategorin. Uppdateringsexemplen hjälper till att i vidare bemärkelse definiera och förklara vad som karaktäriserar en viss kategori. Varje angivet exempel på en statusuppdatering är noggrant utvalt för att belysa och tydliggöra den aktuella kategorin i vilken denna ingår. I flera fall förekommer att samma statusuppdatering ges som exempel – något som är ett medvetet val från min sida så uppdateringen väl illustrerar den aktuella kategorin alternativt är unik i sin kategori. I det följande beskriver jag först exempel på de olika innehållsliga kategorierna och därefter de olika språkliga kategorierna. Då jag beskriver de innehållsliga kategorierna förekommer även en del beskrivningar av de språkliga kategorierna då det innehållsliga och språkliga är så tätt sammanvävt.

4.2.1 Innehållsliga kategorier

Internt/krävs förförståelse

Kategorin förekommer i uppdateringar hos samtliga fyra informanter varav några av dessa är placerade inom parentes och således inte kan anses vara helt representativa för kategorin.

Användare C:s exempel illustrerar hur en viss förförståelse krävs för att dennes uppdatering inte ska framstå som fullständigt obegriplig:

(1) vart är laserturken när man behöver honom?!

För att den mottagande läsaren ens eventuellt ska kunna besvara frågan fordras att denne är införstådd med vem denna *laserturken*, som efterfrågas, är. Frågan som ställs tycks visserligen inte kräva något svar då den mer verkar syfta till ett uppmärksammande av avsaknaden av denna *laserturken* mer än att användaren faktiskt vill ha reda på var han befinner sig. Dock framgår tydligt att viss bakgrundsinformation är nödvändigt för att som läsare helt kunna tillägna sig användare C:s uppdatering. Det faktum att hon väljer att fatta sig så kort och inte vidare förklarar varför hon önskar ha tag i laserturken höjer förmodan att uppdateringen är skriven för att kunna förstås internt; endast inom en viss grupp – eller rentav enbart av avsändaren själv. Ytterligare ett exempel på hur användarens val att fatta sig mycket kort skapar svårighet för läsaren att tillägna sig budskapet i en uppdatering syns i en annan av användare C:s uppdateringar:

(2) Wow Jamaica

Här (2) belyses hur användaren inte främst önskar signalera tydlighet och begriplighet i det skrivna utan snarare verkar vilja formulera en upplevd känsla i sin text. Den fåordiga statusuppdateringen blir kryptisk för en mottagare som inte innehar någon bakgrundsinformation kring – vad vi kan ana – användare C:s plötsliga förtjusning över Jamaica. Är det ens den geografiska platsen Jamaica som avses eller har användare C något helt annat i åtanke? Den knapphändiga informationen hon tillhandahåller lämnar en mottagare som inte kan stödja sig på en redan inhämtad kännedom om användarens avsikt med uppdateringens ämne med frågetecknen.

En uppdatering av användare B exemplifierar hur även en större textmassa kan rymma en uppdatering som kräver förförståelse:

(3) Soldat som varit i Afghanistan, på nyhetsmorgon. "Man anfaller ju så att man har fienden rakt framför sig. Men, oftast viker dem, för dem vill ju inte slåss mot ett stridsfordon 90." Pansarnäven känns.

I denna uppdatering (3) får vi mycket information; ett citat från en känd uttalare, en soldat som varit i Afghanistan och som nu deltar i tv-programmet Nyhetsmorgon, utgör stommen i uppdateringen. Det faktum att personen som citeras är känd för oss – vi får ett epitet, en yrkestillhörighet, lite bakgrund kring denna samt en plats där uttalandet gjorts – gör att vi

lättare kan orientera oss i informationen än om citatet varit anonymt. Vad som gör att uppdateringen kräver förförståelse är den avslutande kommentaren till det nämnda citatet: *Pansarnäven känns* – hur ska en utomstående läsare tolka det? Dels är begreppet inte vedertaget såpass att det kan förstås av den generelle läsaren vilket i sin tur innebär att ändamålet med det går förlorat, och dels förmår den enskilde läsaren inte att koppla samman det med det tidigare nämnda citatet. Det är således användare B:s oklara budskap och syfte med sin uppdatering som gör att denna placeras i kategorin för statusuppdateringar som är skrivet för en intern krets alternativt kräver förförståelse. Trots all sin utförliga information, citat, upphovsman till citat, situationsorienterande information (Nyhetsmorgon) och efterföljande kommentar från skribenten, är uppdateringens egentliga syfte ändå oklart för den generelle läsaren. Vi kan därmed se att mängden text inte är vad som är avgörande för huruvida en läsare kan tillägna sig uppdateringens betydelse eller ej – en uppdatering med mycket information kan vara intern likväl som en kortfattad sådan kan vara det.

Uttryck för missnöje

Kategorin är förhållandevis omfattande och återkommer hos samtliga användare med sammanlagt ett tjugotal exempel. Dessa varierar i uttryckssätt och grad av missnöje; vissa uppdateringar uttrycker endast en mindre irritation eller förtret över vardagliga motgångar medan andra illustrerar stor bedrövelse. Det förra ses i användare D:s beskrivning av motigheter vad gäller studier:

- (4) Är INTE motiverad att arbeta med uppsatsen nu, den gör mig bara deprimerad.

Budskapet är klart och tydligt; skribenten uttrycker en motvilja gentemot ett arbetsmoment vilket vi kan förutsätta pågår eller just ska ta sin början i skrivande stund. Missnöjet formuleras och tydliggörs genom att skribenten lägger extra emfas vid ordet *inte* genom att skriva detta med versaler. Här (4) ser vi hur det språkliga lyfter och synliggör det innehållsrika temat – den språkliga utformningen hjälper till att forma och fånga uppdateringens innebörd. Ytterligare en faktor som gör skribentens missnöjda sinnelag uppenbar är ordvalet; adjektivet *deprimerad* uttrycker tydligt dennes ovilja till att ge sig i kast med sin syssla. Då ordvalet *deprimerad* får anses vara tämligen starkt då det gäller uppsatsskrivande anar vi en eventuell önskan hos författaren att driva lite med sin egen situation; det kraftfulla uttrycket ger en smått komisk kontrast till den faktiska sysslan. Även här ser vi att en statusuppdatering kan bestå av flera innehållsrika kategorier; den eventuella smålustigheten i skribentens platsar i gruppen för uppdateringar som skrivits i syfte att roa

andra. Dock får vi anta att användare D:s huvudsakliga syfte inte är att underhålla utan främst delge sina läsare sin missnöjda sinnesstämning då detta ämne genomsyrar uppdateringen och bestämmer dess tema.

Användare A har ett rikt exempelförråd av statusuppdateringar som uttrycker missnöje – alltifrån kortfattade texter som inte beskriver mer än just en känsla av missnöje och ingen bakgrundsinformation till denna, det vill säga information om vad som föranlett denna, till mer informativa ironiserande sådana. Bland de kortfattade uppdateringarna återfinns:

(5) känner sig gnällig

och

(6) förbannar allt

Båda dessa exempel är också exempel på den språkliga kategori som innebär att användaren utgår från sitt hela namn och skriver i aktiv form. Kortfattat skildrar de skribentens känslor av förtret i varierande grad. Den första (5) uttrycker ett relativt mildt missnöje och förklarar också tydligt att det rör sig om hur användaren i fråga känner sig för närvarande medan den andra (6) är ett kraftfullare uttryck för en mer omfattande förtrytelse. Orsakerna till båda dessa uppkomna känslor är som nämnt okända vilket kan tänkas vara ett medvetet stildrag i skribentens textskapande; ett enkom *förbanna allt* utan att uppge någon orsak till detta ger ett visst eftertryck och skapar också fler möjligheter för läsarna att associera fritt kring vad uppdateringen kan tänkas syfta närmare på.

Exempel på en mer lättsamt och åt det roande hållet skriven uppdatering inom kategorin är följande:

(7) HAH. Ingen fjärrvärme i 95% av Uppsalas bostäder. Bland annat min. Vad fint.

Uppdateringen faller inom kategorin för de som uttrycker missnöje då dess tema är just klagan. Dock formuleras denna klagan på ett ironiserande vis där de negativa uttrycken får en skämtsam ton genom att skribenten driver med det som väckt missbelåtenhet. Detta klassificerar även uppdateringen att falla inom kategorin *I syfte att roa andra användare*. Även här lyfter det språkliga det innehållsliga då det är just skribentens meningsbyggnad som framkallar den komiska tonen; hon delar upp uppdateringen i korta effektfulla meningar som ger tillräckligt med info för att läsaren ska kunna orientera sig i situationen och ger därefter med en viss sarkasm sin åsikt.

En uppdatering som uttrycker ett mer oförfalskat missnöje av det djupare slaget är användare B:s dagboksformskaraktäristiska exempel som kan kategoriseras som temat *Uttryck för missnöje*:

- (8) Besvikelsen är total. Vilken skitdag. Har fått avbryta fallskärmsutbildningen pga knät, och sedan tillbringat hela dagen med att resa och/eller vänta på läkare som skulle behandla det. Tillbaka i Stockholm.

Dagboksformen är tydlig; skribenten berättar om de senaste skeendena i sitt liv och avslutar med att notera sin vistelseort – vilket också placerar denna uppdatering inom kategorin för *Upplysning om vistelseplats*. Dagboksinformationen föranleds av de två meningar som kategoriserar uppdateringen som *Uttryck för missnöje*; här (8) redogör skribenten för sin starka känsla av besvikelse samt konstaterar att dagen varit till stor missbelåtenhet. Det faktum att läsaren får beskrivet för sig vad som föranlett skribentens oerhörda besvikelse gör att vi kan sätta oss in i dennes situation och därmed ana den uppriktighet som finns i de bedrövade raderna. Detta är inte en statusuppdatering vars missnöje är skrivet i syfte att förströ läsaren utan av allt att döma en mer korrekt återgiven bild av hur skribenten verkligen känner sig.

Dagboksform/berättar om användarens aktiviteter

Detta är en av de största innehållsliga kategorierna med sammanlagt 35 exempel hos de fyra användarna. Att dagboksformen är så utbredd bland uppdateringarna innebär att samtliga exempel ingår i en eller flera kategorier utöver den dagbokssignifikativa. Detta medför att kategorins uppdateringar skiljer sig åt betydligt – både användarna emellan och mellan uppdateringar hos den enskilde användaren. Vissa av uppdateringarna är kortfattade och beskriver endast det nödvändigaste i användarens förehavanden medan andra ger utförliga beskrivningar med bifogade kommentarer i form av egna åsikter, upplysning om vistelseplats, frågor till den mottagande läsaren etc. Gemensamt för dem alla är att informationen i dem mer eller mindre orienterar läsaren i skribentens förehavanden. Nedan följer ett exempel på en uppdatering från användare C vilken ger en detaljerad beskrivning av skribentens bestyr samt innehåller personliga kommentarer till dessa samt ett flertal antydningar och motiveringar till hur denne upplevt det som beskrivs. Kategorin *Uttryck för glädje* förekommer också i denna statusuppdatering.

- (9) omg var just på en vigsel i östermalm och prästen åker tuben med mig nu hihi gick till fel kyrka först. Vilken härlig dag synd att de bara inte va du syster som äktade den officiern...better will come along I promise!

Först berättas om vigseln skribenten varit på, därefter informeras läsaren om att prästen befinner sig på samma tunnelbana som skribenten för att sedan kastas tillbaka till vigseltillfället då skribenten beskriver hur hon gick till fel kyrka. Detta icke-kronologiska sätt att berätta ger, i samspel med att skribenten ej heller konsekvent använder interpunktion eller kommatering, uppdateringen en talspråklig utformning. Trots att användare C inte väljer att berätta om dagens händelser i kronologisk ordning får läsaren ändå en tydlig – om än aningen hattig – bakgrund för att kunna tolka uppdaterings innehåll.

De personliga kommentarerna, vilka i större utsträckning gör innehållet dagbokenligt, består i förkortningen *omg* vilken utläses *Oh my God* – vilket i sin tur får förutsättas betyda att skribenten själv anser att innehållet i uppdateringen är smått uppseendeväckande. Vidare följer det onomatopoetiska uttrycket *hihi* vilket betecknar ett skratt och därmed illustrerar att skribenten själv upplever situationen som komisk, samt utropet *Vilken härlig dag*. Det senare hör till kategorin *Uttryck för glädje* och lämnas på talspråkligt vis utan interpunktion hängande i luften. Även reduceringen av ordet *var* till *va* samt *det* till *de* kan betraktas som ytterligare en talspråklig faktor. Det faktum att skribenten vänder sig till en särskild person, sin syster, gör uppdateringen ytterligare mer talspråklig – mixen av dagboksform som riktar sig till samtliga användare och det plötsliga personliga tilltalet till systemen ger en samtalsmässig inramning. Uppdateringens sista mening, där användare C fortsätter med tilltalet till systemen med en tröstande uppmuntran, är helt skriven på engelska. Vad denna kodväxling har för betydelse och spelar för roll för uppdaterings budskap kan svårligen diskuteras närmare än rent spekulativt. Eventuellt är det fråga om att avdela den tröstande uppmuntran, i vilken kodväxlingen består, till ett eget avsnitt i den relativt långa statusuppdateringen och därigenom förtydliga riktandet av hälsningen till just systemen. En kodväxling till engelska kan här (9) också innebära ett verktyg för att från skribentens sida förenkla och sammanfatta det hon vill ha sagt. Ett återgivande av samma mening på svenska skulle sannolikt inte uppfattas ha samma språkliga flyt som den engelska motsvarigheten – vilket troligtvis förklarar varför författaren valt den senare.

Länk till plats/Länk till event/Länk till annan användares profil

Denna kategori förekommer endast hos användare A och användare C men är en så pass specifik sådan att den förtjänar en egen grupp tillhörighet. Användare C använder sig uteslutande av länkar till geografiska platser medan användare A varvar med länkar till event, personer och geografiska platser. De personer hon länkar till ingår i statusuppdaterings

sammanhang; de spelar en roll för budskapet eller syftet med denna och med hjälp av den övriga texten kan den utomstående läsaren utläsa viss information om personen som hänvisas till. I följande exempel från användare A meddelas mycket tydligt att personen som länkas till fyller år den dag som uppdateringen publiceras:

(10) Grattis storebror Erik som fyller 25!

Syftet med denna (10) uppdatering verkar vara att uppmärksamma födelsedagsbarnet själv på att skribenten uppvaktar honom samt uppmärksamma övriga användare på att han fyller år. Exempel på en uppdatering vilken, förutom länk till annan användare, även innehåller ett citat samt ingår i kategorin ironi/sarkasm är följande:

(11) "Det verkar vara sånt där regn som man kan bli blöt av." /Anna
Tack Anna, vi kommer sakna dina skarpsinniga kommentarer när du är i Japan!

Här (11) får läsaren ta del av ett citat som den länkade personen är upphovsman till – ett citat som skribenten önskar lyfta fram som smått komiskt då hon lustiggör sig över detta. Vidare information meddelar läsaren att den länkade personen ska resa utomlands – vi får ett sammanhang och en bakgrund till användare A:s val att länka denna person. Uppdateringen blir nästan till en rolig historia, en återberättad vits med en verklig person i huvudrollen.

Användare C har ett flertal uppdateringar med länkar till de platser som hon i skrivande stund befinner sig på. Ett typexempel på en sådan är följande:

(12) Josefina, Djurgårdsbron, Sverige

Uppdateringens syfte är att enbart informera läsaren om författarens vistelseplats vilket meddelas med just en länk. Funktionen kallas på användarspråk för att *checka in*; användaren checkar in på den aktuella platsen genom att ange detta med en länk i sin statusuppdatering.

Ironi/sarkasm

Kategorin förekommer hos användare A, B och D och kan i viss mån ses som en förlängning av kategorin *I syfte att roa andra användare*. Dock kan inte alla uppdateringar som faller inom ramen för ironi/sarkasm betecknas som just underhållande – varför jag har valt att skapa två kategorier. Ironin eller sarkasmen uttrycks med en del språkliga medel såsom att användaren väljer att dela upp texten i korta effektfulla meningar, använder onomatopoetiska uttryck eller smilisar för att förstärka sitt syrliga budskap. Det förekommer även

uppdateringar vars ironi/sarkasm är helt invävd i textens information och därigenom inte fullt så tydlig som i andra exempel. Ett exempel från användare B illustrerar detta:

(13) Tillbaka från Karolinska, mer än 7 timmar efter det att jag lämnade Karlberg. På dem 7 timmarna lyckades jag förflytta mig en halv kilometer norrut, få knät undersökt av en läkare och bli röntgad. Som slutkläm fick jag vänta 2,5 timmar på ett 25 sekunders samtal med läkaren innan jag fick gå den halva kilometern tillbaka. Man är ju inte handikappad för livet i alla fall. Hurra...

Ironin genomsyrar inte texten utan uppenbaras först i slutet av uppdateringen med hjälp av det lilla förstärkande ordet *Hurra...* vilket förtydligar att skribenten driver med sin mödosamma dag. Ordet fungerar som en knorr, en slutkläm som tydliggör att skribenten inte menar allvar med det muntra ordet *Hurra* – vilket i dagligt tal är ett uttryck för glädje. Kontrasten mellan detta glädjeuttrycksord och de besvärligheter som beskrivs i uppdateringen skapar den ironiska tonen i uppdateringen.

Exempel på en uppdatering som är placerad inom parentes och således inte är en helt självklar representant för kategorin är följande från användare B:

(14) Ska thaimat smaka diskmedel? Är skeptisk. Men, kanske dags att skölja bort smaken med lite Buschmills?

Ironin i denna (14) uppdatering skulle syfta på just skribentens undran och skepsis kring smaken på den mat läsaren får förmoda att han just förtärt. Huruvida uppdateringen är skriven i syfte att uttrycka just ironi får sägas vara oklart, men det faktum att den de facto i viss mån uttrycker en bit sådan kvarstår. Uppdateringen ingår i kategorin *I syfte att roa andra användare* där den har en mer självklar placering. Dess smått absurda innehåll avslöjar att författaren haft en tanke att väcka någon form av underhållningskänsla hos läsaren.

Användare D använder sig både av innehållsliga och språkliga uttryck för att illustrera ironin i sin uppdatering:

(15) Brorsan på besök, lär inte vara sömnbesvären som håller mig vaken i natt :p

Av enbart innehållet ser vi en antydning till att skribenten driver med sin annalkande bror som av uppdateringen att döma har livliga tendenser för sig. Smileyn i slutet av uppdateringen är en ytterligare markör för användare D:s drift med detta och illustrerar ett ansikte med tungan hängande utanför; ett uttryck som i detta sammanhang kan anses beteckna en blandning av diverse humoristiska känslor.

I syfte att roa andra användare

Som nämnt i definitionsavsnittet är denna grupp av uppdateringar något spretig eftersom den rymmer lika många typer av underhållningsuttryck som antal förekomster av uppdateringar inom kategorin. Kategorin är representerad hos användare A, B och C. Vissa av uppdateringarna inom kategorin verkar inte ha skrivits enkom med avsikt att roa läsaren; de ingår i andra kategorier såsom exempelvis dagboksformen, men det är tydligt att skribenten bör ha varit medveten om att texten kan komma att skapa förnöjelse hos läsaren. Andra kategoriexempel är mer utpräglade förströrelsetexter; de är författade med eftertanke och medvetna stiluttryck åt det humoristiska hållet. Hos användare A förekommer uppdateringar vars främsta uppenbara avsikt är att informera om lustigheter:

(16) dödade just en långbent spindel på golvet genom att kasta en tidning på den. När jag lyfte tidningen hade spindeln klistrat sig fast på den, men två ben låg kvar på golvet och ryckte. TROTS att de inte satt kvar på spindeln längre. Hjelp.

Texten är som synes skriven i aktiv form. Med hjälp av en detaljerad beskrivning och språkliga uttryckshjälpmedel målar skribenten upp en synnerligen komisk bild av en i övrigt relativt vardaglig incident. Den utförliga informationen ger läsaren en känsla av närvaro i situationen och eventuellt en viss igenkänning. Ordet *trots* är skrivet med versaler, vilket ger en förstärkande, kanske till och med uppvaknande, effekt. Skribentens val att placera ett enskilda ord som uttryck för utsatthet – *Hjelp* – som avslutning i uppdateringen ger ytterligare en stämningsförhöjande effekt då det står så ensamt och naket utplacerat i en egen mening. Den högst förmodade medvetna felstavning på ordet inger texten en inramning av ynklighet vilket i kontrast med den beskrivna incidenten formar den humoristiska tonen i uppdateringen.

Upplysning om vistelseplats

Kategorin där användaren meddelar läsarna var denne befinner sig eller är på väg någonstans är som tidigare nämnt besläktad med kategorin *Länk till plats/Länk till event/Länk till annan användares profil* och finns representerad hos användare A, B och C. Främst utgörs de aktuella bidragen av användare C som tycks ha en förkärlek till att upplysa läsekretsen om var hon i skrivande stund kan bli återfunnen.

(17) Bloody hög turkmusik kl 4 på morgonen runt malmvägen inte OK fy inget annat område skulle acceptera detta!

Den angivna tiden för när texten publicerades bekräftar att användaren skrev uppdateringen vid fyratiden på morgonen – vilket innebär att hon också befann sig vid nämnda plats just då. Uppdateringen väver in vistelseplatsen i övrig information och denna utgör endast en detalj i texten som också kan appliceras på kategorin *Uttryck för missnöje*.

Uppmaning/Fråga till andra användare

Kategorin förekommer hos användare A, B och D. Samtliga dessa användare ställer frågor i sina uppdateringar där det uttryckligen efterfrågas ett svar från de mottagande läsarna. Det är uppenbart att informanterna här använder uppdateringsfunktionen i syfte att söka information eller svar på åsikter från sitt kontaktnät. Användare B:s, D:s respektive användare A:s följande uppdateringar exemplifierar detta:

(18) Vad ska man ha för operatör/avtal till en Iphone om man redan har telefonen?

och

(19) Någon som vet vad som krävs för att få undervisa i filmkunskap på gymnasiet?

och

(20) Har någon ett förslag på ett bra program som blockerar flashbackreklam? Jag blir vansinnig...

Användarna ber sin läsekrets om hjälp i frågor som där de själva förväntar sig att denna vet bättre råd än de själva gör. Kategorin kan således ses som en kanal för kamratassistans – och inte enbart en textmassa som existerar endast som just en sådan i det skrivande/läsande nuet. Användaren har en mer långtgående tanke med sin uppdatering; han eller hon önskar med sin text kunna lösa – eller åtminstone få hjälp med att lösa – ett problem. Frågor som är mer indirekta där användaren inte bokstavligen förväntar sig ett svar förekommer också i ett antal exempel. Statusuppdateringen består helt eller delvis av en fråga som riktar sig till de som läser alternativt en direkt eller indirekt uppmaning till desamma. Frågan är endera av sådan karaktär att den efterfrågar ett uttryckligt svar från läsarna eller det motsatta; det vill säga att frågan ställs utan att det finns någon som helst förväntan på att denna skall besvaras.

Uttryck för glädje

Kategorin förekommer hos samtliga fyra användare och är som tidigare nämnt i definitionsavsnittet tämligen mångfacetterad av den orsaken att uppdateringarna skiljer sig betydligt åt beträffande innehåll och språk; varje uppdatering har sitt specifika uttryckssätt. Kategorin är inte bland de största beträffande antal förekommande exempel och är betydligt mindre omfattande än exempelvis sin mer negativt betecknande motsvarighet – *Uttryck för missnöje*. Vissa av uppdateringarna uttalar mycket uppenbara glädjeuttryck; det står bokstavligen att användaren befinner sig i ett muntert och förnöjsamt tillstånd. En del uppdateringar tar hjälp av språkliga uttrycksmedel som exempelvis smilisar och onomatopoetiska uttryck som illustrerar ett skratt medan andra bidrag i kategorin har ett

glädjesignifikativt budskap som yttras och avslöjas med endast ett ord. Exempel på en bokstavligt uttryckt glädje är följande exempel från användare B respektive C:

(21) Vad glad man blir när man ser en dagisfröken styra upp exercisen hos småttingarna :D raka kolonner!

(22) Underbar helg med Vicky och kräftska på de med ett härligt gäng..jag är mer än nöjd att ja Lever!

I båda dessa exempel ser vi att användarna beskriver sin känsla av förtjusning och tillfredsställelse. Användare B förtydligar (21) även detta, i syfte att förstärka textens lättsamma utstrålning, med en smiley avbildande en stort leende mun. I exemplet nedan från användare D avslöjar användaren att uppdateringen är ett uttryck för glädje genom att markera detta med ett enda ord:

(23) Om en vecka inleds sista terminen på högskolan (och kanske även sista terminen i Eskilstuna).
Spännande!

Det avslutande fastställandet att skribenten tycker att den kommande terminen kommer att bli spännande markerar just denna uppdaterings kategoritillhörighet; utan detta ord stod texten helt utan värdering och hade således inte kunnat placeras i den aktuella kategorin.

4.2.2 Språkliga kategorier

Med utgångspunkt från det egna namnet, i aktiv form

Kategorin finns representerad hos användare A och D och kännetecknas av att uppdateringen inleds med ett verb vars begynnelsebokstav utgörs av en gemen. Detta tydliggör att meningen ska läsas med användarens namn som inledande ord, således en aktiv sats med rak ordföljd. En uppdatering inom kategorin kan tolkas antingen som en fortsättning på användarnamnet eller som en subjektlös mening där skribentens namn är underförstått. Uppdateringarna skrivs mestadels i presens men några preteritum-exempel förekommer också. Kategorin hänger tätt samman med dagboksformskategorin i och med att den liksom denna informerar läsaren om den avsändande användarens förhållanden. Uppdateringsformen är överrepresenterad hos användare A där 18 av hennes sammanlagt 30 studerade statusuppdateringar hör till denna kategori. Nedan följer två exempel från användare A:

(1) har tusen saker att göra men orkar inte ta tag i dagen.

och

(2) överlevde terminens första UNR-möte, firar med några dagar i Skåne.

Användare D har följande exempel:

- (3) Sov tre timmar i natt, sedan upp för ventilering. Nu är jag så trött så att jag knappt kan skriva :P

Vi informeras kort och koncist om båda dessa användarens tillstånd och tankar i skrivande stund och just denna form av uppdatering tycks vara en enkel strategi för att meddela sina Facebook-kontakter hur livet ter sig för närvarande. Användaren som väljer att skriva en uppdatering på detta vis gör enklast möjliga för sig – dessa uppdateringar ter sig som utdrag ur en skönlitterär text och läsaren kan lätt ta till sig informationen i den avsändande författarens uppdatering.

Citat

Denna kategori förekommer hos användare A, B och D och används både som fristående uttryck, det vill säga att uppdateringen enbart består av ett citat, samt som del av en uppdatering. Ett citat från användare D exemplifierar detta med en uppdatering som tidigare belysts i kategorin Förförståelse:

- (4) Soldat som varit i Afghanistan, på nyhetsmorgon. "Man anfaller ju så att man har fienden rakt framför sig. Men, oftast viker dem, för dem vill ju inte slåss mot ett stridsfordon 90." Pansarnäven känns.

Här (4) bjuds läsaren, som tidigare nämnt, ett tydligt sammanhang; personen som uttalar det aktuella citatet är känd – då vi informeras om dennes yrkestillhörighet och situation.

Bakgrund till uttalandet ges också samt en plats där uttalandet gjorts. Läsaren kan sålunda enkelt ta till sig och analysera informationen i detta citat. Svårare är det med uppdateringar som består enbart av ett citat som i fallet hos användare D respektive användare A:

- (5) "I'd rather be a sparrow than a snail"

och

- (6) "If I had a monkey, I would teach it how to use a paddle. The next time I went kayaking I would be able to relax and enjoy the scenery while my monkey navigated the river."

För en utomstående läsare säger dessa citat mycket lite om hur själva andemeningen ska tolkas – förutom att användare A:s exempel (6) möjligen kan roa läsaren med sin ironihumoristiska ton. Endast spekulationer kan leda denne till vad avsändaren egentligen menar. Dock kan just citatet (5) av användare D möjligen kännas igen för den

musikintresserade då det utgör en textrad ur en sång med den amerikanska musikgruppen Simon & Garfunkel, men detta kan inte anses som information känd för gemene man. Vi får sålunda anta att citatet i fråga är anonymt; det är en textrad som kräver förförståelse för att kunna analyseras – och är därför sålunda diskutabelt hemmahörande i citatkategorin – eftersom vi inte kan anta att den generelle läsaren identifierar uppdateringen som just ett citat. Detsamma gäller för användare A:s exempel (6); hur vet vi som läsare att det de facto är ett citat det rör sig om? Tonen i uppdateringen avslöjar i viss mån att användaren önskar roa läsaren, och eftersom ingen vidare förklaring ges kan vi anta att denna lustiga korthistoria, om än författad i jag-form, är hämtad någon annanstans ifrån. Kanske rör det sig om en replik från en TV-serie eller en textrad ur ett skönlitterärt verk. Båda dessa citat är tvetydiga som tillhörande i den kategori där de blivit placerade. Nu vet vi, åtminstone i användare D:s fall, att det är just ett citat, men utan citattecken eller minsta antydning till hänvisning till citatets härkomst blir det svårt för den gemene läsaren att urskilja uppdateringens karaktär som citat. Det kunde lika gärna ha varit den avsändande författarens egna ord som präntats ned som ett slags kryptiskt tankeflöde.

Uppdateringar helt eller delvis på andra språk än svenska

Denna kategori är inte särdeles frekvent förekommande, men finns representerad hos samtliga användare. Kategorin rymmer uppdateringar som innehåller enstaka ord på engelska samt uppdateringar som skrivits enbart på andra språk än svenska. Användare C och D exemplifierar detta:

(7) Late lunch with Nina and Vicky – Strandbryggan, Strandvägskajen 27, Stockholm, Sverige.

och

(8) Libera me.

Användare C (7) har visserligen de svenska geografiska orden Stockholm och Sverige i sin uppdatering, men texten är ändå i sin helhet skriven på ett annat språk. Här kan antas att användaren möjligen väljer det engelska språket för att tillgängliggöra sin vistelseplatsupplysande uppdatering för eventuella utländska Facebook-kontakter. Användare D (8) är innovativ och använder italienska för att ge uttryck för – vad vi kan anta är – en känsla av instängdhet och frustration. Kanske är språkvalet här tänkt att ge extra effekt åt

innehållet; en viss artistisk nyans kommer över uppdateringen då den skrivs på ett annat språk än om det sonika stått: *Befria mig*.

Användare B exemplifierar en uppdatering som delvis är skriven på engelska:

(9) Proteintillskottet gav psykologisk effekt på gymmet. Supernice pass.

Här (9) används ordet *supernice* mer som ett slangord än att just effekthöja genom att ta till ett annat språk. Just detta slangliknande uttryck får ses som ett, åtminstone i ungdomskretsar, vedertaget sätt att uttrycka sig som förstås av alla – men ändå inte är skriftnormsenligt. Användaren hade knappast använt detta uttryck i en skriftlig tentamen, men i en uppdatering på Facebook fungerar det väl som effekthöjande ord i syfte att understryka hur bra gympasset i fråga gick. Att uttrycket är på engelska har troligtvis inte ägnats någon särskild eftertanke och har ingen egentlig betydelse. Sannolikt hade det kunnat bytas ut mot motsvarande slanguttryck på svenska såsom exempelvis: *Grymt bra pass*. Engelskan i sig är här således inte effekthöjaren utan det är snarare uttryckets tillhörighet i slangkategorin som utgör denna.

Onomatopoetiska uttryck och smilisar

De onomatopoetiska uttrycken förekommer hos användare A och C. Användare C använder i sin berättelse om den tunnelbaneåkande prästen uttrycket ”hihi” liksom för att illustrera ljudet av ett skratt och för att därigenom troligtvis understryka känslan av att hon själv är road.

(10) omg var just på en vigsel i östermalm och prästen åker tuben med mig nu hihi gick till fel kyrka först.
Vilken härlig dag synd att de bara inte va du syster som äktade den officiern...better will come along
I promise!

Användare A har ett motsvarande exempel, ett skrattåtergivande uttryck som kan tolkas som aningen mer kraftigt än exemplet hos användare C:

(11) Haha! Varför spelar grannarna ”Mio min Mio-låten skithögt?”

Detta uttryck (11) förstärker tydligt användarens roade sinnesstämning och tillgängliggör uppdateringens syfte för läsaren bättre än om det onomatopoetiska uttrycket uteblivit. Om användare A utelämnat sitt *Haha!* hade uppdateringens syfte blivit mer oklart – är användaren irriterad över att grannarna spelar så högt? Eller förvirrad? Likgiltigt undrande? En tydlig illustration av användarens sinnesstämning underlättar sålunda i denna uppdatering stort då läsaren ska tillgodogöra sig denna och vi förstår i och med det onomatopoetiska uttrycket hur statusuppdateringen ska tolkas.

Beträffande kategorins andra del, smilisar, förekommer endast tre i det analyserade materialet varav en återfinns hos användare D:

(12) Sov tre timmar i natt, sedan upp för ventilering. Nu är jag så trött så att jag knappt kan skriva :P

Den avslutande smilisen (12) ska föreställa ett mänskligt ansikte som räcker ut tungan vid ena mungipan och kan i detta exempel förutsättas illustrera en viss uppgivenhet och självironi.

Användare B önskar fånga en känsla av glädje med hjälp av följande smiley som illustrerar ett stort leende ansikte:

(13) Vad glad man blir när man ser en dagisfröken styra upp exercisen hos småttingarna :D raka kolonner!

I detta exempel kunde smilisen ha utelämnats och läsaren hade ändå kunnat utläsa författarens glädje, men dennes val att ta med smilisen förstärker sinnestämningen ytterligare.

Slang och svordomar

Kategorin är representerad hos samtliga användare och kan ses som relativt bred då dess två avdelningar båda rymmer ord och uttryck vars tillhörighet inte alltid är självklar. Bland slangorden har jag valt ut ett par exempel där det inte råder några tvivel om att det är fråga om ord som avviker från standardspråket och därmed kan kategoriseras som slang. Följande är hämtade från användare D respektive A:

(14) Feber kan verkligen sabba en hel dags produktivitet

och

(15) Såg poliser på stan och undrade om nollningarna till slut ballat ur ordentligt, men nej då – det var bara SD som delade ut flyers. Funny or sad?

Det är fråga om verbet *sabba* (15) respektive partikel verbet *ballat ur* vilka kan ses som enklare, slangbetonade varianter av verben *förstöra* respektive *gått överstyr*. Valet att använda slang ger uppdateringarna här en mer vardagsbetonad klang än om användarna använt de föreslagna synonymerna ovan. Med hjälp av slang kan användaren således skapa en viss stämning i uppdateringen och möjligen även vidga intresset bland möjliga läsare av uppdateringarna. Möjligen fångar denna slangbetonade formulerade uppdateringen en annan, eventuellt bredare, grupp läsares intresse än om användarna använt mer normenlig svenska. Vi ser att användare A följer vidare i sitt vardagsbetonade mönster genom att blanda in engelska i uppdateringens avslutande del; uppdateringen ges en inramning av enkelhet – ett fjärmande från gravallvarlighet, vilket båda dessa uppdaterings innehåll annars skulle kunna

tolkas som att de signalerar. Även användare D:s (14) uppdatering har onekligen en viss negativ ton men slangordet inger en viss nonchalans gentemot denna och hjälper oss således att förstå att användare D inte är totalt uppgiven. Slangorden avlägsnar följaktligen i viss mån värdeladdningen ur det negativa innehållet i statusuppdateringarna.

Svordomarna finns i få exempel i det analyserade materialet och är främst representerade hos användare B men förekommer i ett fall hos användare C. Hennes exempel är en engelsk svordom, men likväl en sådan:

(16) Bloody hög turkmusik kl 4 på morgonen runt malmvägen inte OK fy inget annat område skulle acceptera detta!

Svordomen förekommer som adjektivattribut till *hög (turkmusik)* på samma sätt som den svenska svordomsmotsvarigheten *jävla* skulle kunna göra. Det faktum att denna också uttrycks på engelska innebär troligen även det att svordomens kraft dalar och värdet laddas ur mer än om denna skulle ha formulerats på svenska. Användare B understryker en känsla av missnöje genom att inleda sin statusuppdatering med en svordom:

(17) Fan vad trött jag blir.

Här (17) är ordets förstärkande syfte tydligt; utan svordomen skulle intrycket bli mildare, medan uppdateringen i sin nuvarande form uttrycker en lättare form av vrede eller irritation. Följande uppdatering av användare B behandlar den tveksamma svordomen *skitdag*. Huruvida uttrycket ska räknas tillhöra svordomar är osäkert – snarare torde det vara slang det är fråga om:

(18) Besvikelsen är total. Vilken skitdag. Har fått avbryta fallskärmsutbildningen pga knät, och sedan tillbringat hela dagen med att resa och/eller vänta på läkare som skulle behandla det. Tillbaka i Stockholm.

I det illustrerade exemplet medför användandet av ordet främst ett tydligt förstärkande av användarens nedbrutna sinnesstämning. Prefixet *skit* gör visserligen ordet till mindre skriftnormsenligt än om användaren valt att skriva exempelvis *Vilken dålig dag*, men det kan ändå diskuteras om det ska kategoriseras som ett slangord. Att använda *skit* som prefix får idag, på 2010-talet, ses som relativt värdeurladdat i jämförelse med mer förstärkande ord som är allmänt kategoriserade som svordomar – såsom exempelvis *jävla* – varför det främst kan karaktäriseras som slang hellre än svordom.

Talspråklighet

Till denna kategori kan också ord och uttryck från kategorin slang och svordomar höra och talspråkighet har även behandlats tidigare i texten under bland annat dagboksformskategorin. Jag har här valt ut exempel där meningsbyggnaden är grammatiskt inkorrekt eller på annat vis ofullständig – meningar som tveklöst skulle godtas i talsammanhang men som inte följer skriftnormsenlig svenska. Även ord eller uttryck som bryter mot traditionell skriftspråksnorm förekommer. Kategorin finns representerad främst hos användare C men även i viss mån hos användare B och D. Följande uppdatering från användare C är exempel på det senare:

(19) vart är laserturken när man behöver honom!?

Platsadverbialiet *vart* är inkorrekt men – åtminstone hjälpligt – kunnat fungera i talsammanhang, men i skriven text blir detta till ett talspråkligt exempel då det inte ersatts med det korrekta *var*. Dock påverkar detta inte informationen som når läsaren; det är fullt möjligt att begripa vad meningen innebär. Användare C bjuder på ett exempel på en uppdatering där meningen byggts av alltför få ord vilket resulterar i ett talspråkligt intryck:

(20) Pokerproffs...vänta bara!

I skriftsammanhang, då sättet att uttrycka sig ibland kan vara avgörande för kommunikationens kvalitet; det vill säga hur pass väl budskapet når fram, kan denna mening – i sin ofullständiga meningsbyggnad – ses som mindre informativ än om användaren valt ett mindre talspråkligt vis att uttrycka sig på. I och med att användaren utelämnat objekt och eventuellt tidsadverbial är det smått oklart vad hon egentligen menar. Är det *Snart är jag pokerproffs...vänta bara!* som avses? Eftersom uppdateringen på ett sätt ”tillhör” användaren får vi anta att det är henne själv den syftar till, men då som nämnt inget subjekt anges skulle uppdateringen kunna handla om någon annan – alternativt användaren själv samt några andra personer. Det talspråkliga i detta uppdateringsexempel medför alltså en viss informationsosäkerhet för läsaren.

Användare B ger ett exempel på en ofullständig mening som dock inte försvårar kommunikationen den författande avsändaren och läsaren emellan:

(21) Mest bortkastade förmiddagen någonsin – utanför en föreläsningssal det vill säga. Men nu vet jag i alla fall var Krigsarkivet ligger.

Läsaren har inga problem att ta till sig budskapet i denna uppdatering, trots att den inledande meningen i mer skriftspråksenlig variant skulle kunnat uttryckas: *Detta var/är den mest*

bortkastade förmiddagen någonsin. Vi kan iaktta att användare B i uppdateringen i övrigt följer tydligt skriftnormsenliga mönster där han till och med skriver ut *i alla fall*, vilket inte helt ovanligt annars förkortas till *iaf* i internetspråkliga sammanhang.

5 Diskussion

I det följande diskuterar jag studiens frågeställningar och besvarar dem i den mån det analyserade materialet gett underlag för detta. Först följer en diskussion kring de två första frågeställningarna då resultatet av dessa till stor del kan ses som tätt sammanvävt och därefter diskuteras den tredje och sista frågeställningen.:

5.1 Resultatdiskussion

I detta avsnitt ämnar jag diskutera de resultat som studien uppvisat. Inledningsvis återger jag de valda frågeställningarna.

Finns det återkommande teman, kategorier av ämnen, i statusuppdateringarna och vilka utgörs dessa i så fall av?

Vilka språkliga uttrycksmedel används i statusuppdateringar på Facebook?

I studien framträder tydligt ett antal kategorier av återkommande teman i det analyserade materialet. Liksom Collin (2011) har jag identifierat de tre huvudsakliga syften hon beskriver – *en publik form av dagbok, ett till kontakterna uppmanande eller en efterfrågan av information* samt *en slags önskan att förströ och roa sina kontakter*, men utöver dessa även funnit ett flertal andra återkommande innehållsteman av vikt. Dessutom finns återkommande språkliga drag vilka jag tillsammans med de innehållsliga temana har indelat i olika kategorier. De innehållsliga och språkliga kategorier jag funnit är följande:

Innehållsliga

Internt/krävs förförståelse

Uttryck för missnöje

Dagboksform/berättar om användarens aktiviteter

Länk till plats/Länk till event/Länk till annan användares profil

Ironi/sarkasm

I syfte att roa andra användare

Upplysning om vistelseplats

Uppmaning/fråga till andra användare

Uttryck för glädje

Språkliga

Med utgångspunkt i det egna namnet, i aktiv form

Citat

Uppdateringar helt eller delvis på andra språk än svenska

Onomatopoetiska uttryck och smilisar

Slang och svordomar

Talspråklighet

I regel rör det sig om kategorier som återkommer i ett eller flera exempel hos en eller flera av dessa samt i vissa fall samtliga användare. Vissa av kategorierna är särskilt dominerande och återkommer frekvent – så som exempelvis *Dagboksform* och *Uttryck för missnöje*. Till skillnad från det Ronge (2010:7-8) och Jingling och Juffermans (2011: 6-8) påtalar; att människor till synes helt restriktionslöst väljer att publicera de mest privata upplysningar till allmän beskådan på Facebook och andra internetforum, har jag bland mina valda informanter inte sett några exempel på statusuppdateringar som kan anses som uppseendeväckande privata. Informanterna är dock, utifrån generella mått mätt, öppna och personliga i sina publikationer; det bjuds friskt på både vardagliga, lustiga samt mindre muntra anekdoter, iakttagelser och upplevelser från skribenternas vardag, och dessa delar även i stor utsträckning med sig av tankar och känslor. Då informanterna till antalet är så få kan denna studie dock inte dra några generella slutsatser om i vilken grad facebookanvändare värderar och värnar sin integritet gällande privatlivspubliceringar i statusuppdateringar.

Vilka språkliga uttrycksmedel som används i statusuppdateringarna på Facebook, vilket jag som nämnt insåg redan i studiens linda, är en relativt bred frågeställning som inte helt rättvist kan besvaras av en studie med så ringa antal informanter som denna. De informanter jag

använt mig av formulerar sig såpass varierande att ingen gemensam bild av hur språket i Facebooks statusuppdateringar ser ut kunnat tydliggöras. Informanternas likartade bakgrund som studenter samt ålderstillhörighet tycks inte i någon större mån binda deras språk och uttryckssätt samman. Jag väljer att ställa två av informanternas språk och uttryckssätt mot varandra för att på så vis visa exempel på hur språk och språkbruk hos den undersökta gruppen kontrasterar mot varandra: Medan exempelvis användare A genomgående uttrycker sig stavningsmässigt och grammatiskt korrekt med – vad som får förutsättas vara – medvetna valda stildrag som normbrytande undantag, samt synnerligen karaktäristiska kommunikationsmedvetna formuleringar nyttjar användare C ett mer talspråkligt språk med vissa ofullständigheter i både meningsbyggnad och kommunikationsgång. Med kommunikationsmedvetenhet avses hur väl användaren lyckas förmedla information och/eller sinnesstämning i sin uppdatering. Detta kan knytas an till det Sveningsson (2002:89) diskuterar angående det karaktäristiska hos det språkbruk som den *datormedierade kommunikationen* representerar, nämligen den tydligt märkbara korsningen mellan tal och skrift vilket användare A och C tydligt representerar. De två författar statusuppdateringar som utmärks av ett mångfacetterat, kommunikationsmedvetet respektive ett mer prosaiskt, mindre tydligt men likväl innovativt facebook-språk; sålunda två åtskiljda språkliga varieteter. Användare A har även hon ett flertal exempel på inslag av talspråkighet – dock i vad som får förutsättas vara medvetna stildrag i syfte att förhöja statusuppdateringens budskap. Här är det således fråga om hög kommunikationsmedvetenhet. Vidare vad gäller kommunikationsmedvetenhet skiftar denna beroende på vilken språklig finess och substans användaren har; stundom är det gissningsvis användarens önskan att uppdateringen i fråga ska te sig diffus till sitt syfte medan det i andra exempel kan handla om en viss osäkerhet i användarens skriftliga uttryck. Dock är det senare mindre frekvent då det tycks finnas en genomgående stark skriftmässig kompetens samt en önskan hos användarna att den läsande kretsen ska kunna förstå uppdateringstexten och dess syfte. Detta kan därmed räknas till ett gemensamt språkligt drag som framträtt i det analyserade materialet hos de fyra informanterna; att det språk som används är noga anpassat för att användaren ska kunna nå ut med ett visst syfte – att dela en sinnesstämning eller budskap. Liksom Collin beskriver (2009:39) finns ett flertal exempel där skribenten verkar ha lagt fokus på att formulera sig på ett påhittigt och uppfinningsrikt sätt i syfte att – vad vi får anta – underhålla den som läser och sätta glans på vardagen för denne samt för egen del.

Jingling och Juffermans (2011: 10–11) iakttagelse av nätspråkstypiska drag såsom smilisar, onomatopoetiska uttryck, kodväxlingar från ett språk till ett annat, förkortningar, reduceringar

samt avsiktliga felstavningar förekommer även i denna studies material och tyder således på en universell användning av dessa på sociala internetcommunityn. Statusuppdateringar på Facebook både genomsyras och utmärks av drag som är karaktäristiska för skriftkommunikation på Internet – användarna brukar till synes mycket medvetet de ovan nämnda formuleringsverktygen i syfte att infånga en viss sinnesstämning eller ett budskap.

Liksom väntat representeras användare A överlag i flertalet fler kategorier än övriga användare. Detta förklaras i att hon uppdaterat mer frekvent än övriga användare under det tidsspännat som analysmaterial inhämtades. Den varierande uppdateringsfrekvensen användarna emellan illustrerar hur statusuppdaterandet brukas på olika vis. Medan användare C och D vardera uppdaterat 11 gånger under den aktuella insamlingstiden har användare A uppdaterat mer än dubbelt så mycket. Då antalet informanter är relativt begränsat i denna studie kan dock några slutsatser knappast dras kring uppdateringsstatistik generellt.

Hur synliggörs användarens syfte med uppdateringen?

För att besvara studiens tredje frågeställning vill jag återvända till de två huvudgrupper av kategorier som jag valt att indela materialet i: den innehållsliga respektive språkliga huvudgruppen. Dessa två grupper existerar i ständig samverkan – det språkliga och det innehållsliga länkas samman och konstruerar på så vis det innehåll och det syfte som användaren önskar synliggöra. Kategorierna samarbetar med varandra och genererar på så vis användarens uppdateringsbudskap.

En statusuppdatering existerar aldrig i enbart en kategori utan form och innehåll arbetar tillsammans. Exempelvis kan temat *Dagboksform* fungera som grund till en uppdatering vilken utöver detta även innehåller både slang och engelska uttryck. Användarens syfte med detta synliggörs alltså genom medvetna eller omedvetna val av formuleringsverktyg, verktyg som utgörs av de olika kategorierna. Genom att använda en viss kategori – och oftast en kombination av kategorier framhåller användaren en viss stämning eller information som denne önskar förmedla till sina läsande Facebook-kontakter. De olika strategierna att formulera statusuppdateringar, det som utgör de olika kategoriernas signum, innebär följaktligen ett medvetet eller omedvetet förmedlande av en viss stämning alternativt ett förtydligande av information från den avsändande författaren. Varje kategori kan ses som ett användarens verktyg för att försätta läsaren i en sinnesstämning alternativt dela med sig av den egna. Användarens syfte med uppdateringen uttrycks både med hjälp av språk och innehåll, och de olika kategorierna går ofta hand i hand. En statusuppdatering existerar inte

enkom som innehållslig eller språklig kategori; det innehållsliga är en förutsättning för det språkliga och vice versa.

Att de olika kategorierna används för att nå olika syften framgår tydligt i studien; uppdateringarna används för att alltifrån försöka roa sina användare till att ta reda på information. Användaren förväntar sig högst sannolikt en viss slags respons efter i vilken kategori uppdateringen ingår.

Att vara kreativ och lekfull med normer är en träffsäker metod för att skapa en utstickande statusuppdatering när detta är syftet. Detta visar särskilt användare A exempel på med sitt tillsynes mycket medvetna nyttjande av de olika formuleringsverktyg som de olika kategorierna utgör. Collins hävdande (2011) att statusuppdateringar på Facebook kan ses som en spegling av användarens personlighet; att denne genom sin statusuppdatering konstruerar ett uttryck för sin egen identitet styrks i användarens – gissningsvis mycket medvetna – val av formuleringsverktyg. Att användarna i hög grad tycks anstränga sig för, att genom språkliga uttrycksmedel och finesser, uttrycka upplevda fysiska och tankemässiga scenarion anser jag tyder på att dessa önskar utsända signaler om den egna personligheten och vad som är viktigt för just den enskilde användaren att dela med sig om.

Facebook och de statusuppdateringar som författas där är en anslagstavla över användaren där denne bestämmer vad som ska annonseras; de högst medvetet självpublicerade texterna speglar användaren efter dennes önskan. En snitsigt, uppenbart genomtänkt formulerad uppdatering med eventuella lekfulla inslag av normutmananden kan önska återge en bild av avsändaren som intellektuell och underhållande. Samtidigt kan en relativt återhållsam uppdatering med begränsad lek med ord och normer även den framstå intresseväckande och utstickande vilket också torde skapa status och beundran bland mottagande läsare.

Även frekvensen i uppdateringar kan möjligen i viss mån kunna spegla vilken bild användaren önskar ge av sig själv; den som ständigt producerar nya uppdateringar kan framstå som endera sorgligt facebookaktiv med begränsat socialt liv utanför forumet – eller som den totala motsatsen, som en person som önskar kommunicera och dela med sig till sina kontakter av sitt händelserika liv. Den mycket mänskliga åstundan att synas och få bekräftelse bör sannolikt vara en särskilt stark anledning till att facebookanvändare flitigt uppdaterar sina statusfält och fyller dem med stundom kvalitativt välgenomtänkta, stundom språkligt enklare textstoff.

5.2 Utvärdering av metod

Den valda metoden anser jag inte fungerat helt fullgott. Analysmaterialet har i viss mån kunnat besvara frågeställningarna och ge en bild av statusuppdateringens funktion och utformning på det sociala nätverket Facebook, men metoden har nödgat ett visst mått av subjektivitet vilket jag återkommer till. En kvalitativ metod har dock framgångsrikt möjliggjort en mer djupgående analys av den enskilda uppdateringen vilket är något jag eftersträvat. Med anledning av det knappa informantantalet och det faktum att dessa informanter i stor utsträckning formulerar sig väldigt varierande sinsemellan är tillförlitligheten i resultatet dock inte hundra procentig. Studiens reliabilitet är således av förklarliga skäl inte lika hög som den en större studie kunnat producera.

Även den valda metoden i fråga äventyrar som nämnt studiens reliabilitet. Det faktum att metoden erfordrar ett visst tillåtande av spekulationer och ej vetenskapligt förankrade bedömningar av uppsatsskribenten innebär dessvärre ett visst mått av subjektivitet. Att jag ofta har behövt utgå från personliga perspektiv och mitt eget tyckande för att söka rimliga förklaringar sänker givetvis reliabiliteten. Detta är metodens största svaghet och medför att resultaten inte är fullt intersubjektivt testbara. Detta, menar Thurén, (1991:22) innebär att samma metod ska kunna tillämpas av olika forskare på samma material och därefter uppvisa samma resultat. Denna princip faller i min studie då det med stor sannolikhet får antas att min personlighet i hög grad satt sin prägel i studiens analys.

Vad gäller studiens validitet har min önskan varit att i mesta möjliga mån tydliggöra termer och begrepp kopplade till området som studien behandlar – det vill säga det sociala nätverket Facebook, dess funktioner och de innehållsliga och språkliga kategorier vilket utgör stommen i studiens resultat. De svar jag nått fram till speglar i viss mån de eftersträvalade men hade självfallet kunnat utökas i sin tillförlitlighet i en mer omfattande studie. Sammanfattningsvis anser jag att min valda metod framgångsrikt har främjat en hög validitet; jag har på ett relevant vis med hjälp av denna undersökt det jag avsett.

5.3 Avslutande reflektion

Denna studie har visat ett antal av de kategorier av innehållsliga teman och språkliga drag som förekommer i statusuppdaterandet på Facebook. Det är att anta att en mer utökad studie med fler informanter skulle visa på många fler kategorier av ämnen och språkliga attribut. Dock fångar de funna kategorierna flera av de syften de författande avsändarna har med sitt skrivande i statusuppdateringar. Det tycks bland annat finnas en tydlig önskan om att sticka ut, att synas och märkas i mängden vilket urskiljs i användarnas språkliga uppfinningsrikedom och förmodade åstundan om att göra sin statusuppdatering intressant och läsvärd både form- och funktionsmässigt. För att uppnå detta används olika språkliga medel för att fånga essensen i det användaren avser synliggöra. Ett visst uttryckssätt inger mottagaren en viss bild av det avsändaren önskar förmedla och skapar därigenom en bild, en spegling, av avsändaren själv. Detta, parat med en önskan om att kommunicera med sina kontakter, torde vara det huvudsakliga syftet med att överhuvudtaget uppdatera sin status på Facebook.

Som vidare forskning vore intressant att utveckla denna studie till att även innefatta de texter som utgör kommentarer till statusuppdateringarna. Kommentarer från de mottagande läsarna analyseras och torde kunna synliggöra hur statusuppdateringarna uppfattas och tas emot. En annan vinkling som också vore intressant ur vidare forskningssynpunkt är att intervjua de författande användarna om deras syfte och undersöka hur de själva resonerar kring sina publicerade uppdateringar.

Referenser

- Agnesten, Viktoria, 2007: *Kamratkommunikation i elektronisk skriftkorrespondens. Om språkbruket på internetcommunityt Helgon.net*. B-uppsats, Linköpings universitet.
- Brooks, Brandon, Welser, Howard T, Bernie, Hogan & Titsworth, Scott, 2011: *Socioeconomic status updates, Information, Communication & Society*. Hämtat från <<http://dx.doi.org/10.1080/1369118X.2011.562221>>. Hämtat 16 september 2011>
- Carlsson, Lena, 2009: *Marknadsföring och kommunikation I sociala medier. Givande dialoger, starkare varumärke, ökad försäljning :)*. Kreafor AB
- Clapperton, Guy, 2009: *This is social media tweet, blog, link and post your way to business success*. West Sussex: Capstone Publishing Ltd.
- Collin, Lotta, 2009: Språkval i statusuppdateringar på Facebook. Hämtat från <<http://www.kotus.fi/index.phtml?l=sv&s=4058>> Hämtat den 30 september 2011.
- Collin, Lotta. 2011: Vad gör du just nu? En studie av statusuppdateringar på Facebook. I *Svenskan i Finland 12*, Sinikka, Niemi & Pirjo, Söderholm (red.) Åbo Akademi. Joensuu: Åbo Akademi.
- DeAndrea, David C, Shaw, Allison S. & Levine, Timothy R. 2010: *Online language. The role of culture in self-expression and self-construal on Facebook*. I *Journal of language and social psychology*. Hämtat från <<http://jls.sagepub.com/content/29/4/425>> Hämtat den 16 september 2011.
- Fast, Carina, 2008: *Literacy – i familj, förskola och skola*. Studentlitteratur.
- Jingling, Li & Juffermans, Kasper, 2011: *Multilingual Europe 2.0: Dutch-Chinese youth identities in the era of superdiversity*. Hämtat från <<http://www.kcl.ac.uk/projects/ldc/LDCPublications/workingpapers/71.pdf>> Hämtat 16 september 2011.
- Josephson, Olle: I Sundgren, E (red.) 2007: *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber AB.
- Karlsson, Anna Malin & Ledin, Per 2010: Cyber, hyper och multi – några reflektioner kring IT-ålderns textbegrepp. I *Human IT Tidskrifter för studier av IT ur ett humanvetenskapligt perspektiv*. Hämtat från <<http://etjanst.hb.se/bhs/ith/23-00/amk.htm>> Hämtat den 30 september 2011.
- Kotsinas, Ulla-Britt, 1996: *Ungdomsspråk*. Andra upplagan. Hallgren & Fallgren Studieförlag AB: Uppsala.
- Letmark, Peter. 27/9 2011: ”Jag vill kunna hålla koll på min före detta” Förhållandet efter förhållandet. En serie om hur vi förhåller oss till våra ex. Del 4: Hur gör vi på Facebook?. I *Dagens nyheter*.

Lindstedt, Inger, 2002: *Textens hantverk: om retorik och skrivande*. Stockholm: Studentlitteratur.

Löwheim, Mia, 2002: Nätet – en plats för nya former av gemenskap? I Dahlgren (red.) 2002: *Internet, medier och kommunikation*. Lund: Studentlitteratur.

Ronge, Paul, 2010: *Sociala medier. En halv sekund från ord till handling*. Sundbyberg: Pagina Förlags AB/Optimal Förlag AB.

Sundén, Jenny, 2002: Kön, kod och kropp i textbaserade virtuella världar. I Dahlgren (red.) 2002: *Internet, medier och kommunikation*. Lund: Studentlitteratur.

Sundgren, Eva, 2007: *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber AB.

Sveningsson, Malin, 2002: Samtal och samtalsstilar på Internet. I Dahlgren (red.) 2002: *Internet, medier och kommunikation*. Lund: Studentlitteratur.

Thurén, Torsten, 1991: *Vetenskapsteori för nybörjare*. Stockholm: Liber.

Bilaga

Samtyckesmail

Bästa informant,

Du har visat intresse att delta i en studie som undersöker innehållet i statusuppdateringar på det sociala nätverket Facebook. Studien är ett examensarbete om 15 högskolepoäng som skrivs vid akademien för utbildning och kommunikation, Mälardalens högskola. Syftet med studien är att studera hur innehållet i uppdateringarna uttrycks språkligt samt söka efter eventuella återkommande teman. För att undersöka detta kommer jag att studera uppdateringarna och undersöka huruvida det finns kategorier av ämnen i det ni informanter skriver om och vilka dessa i så fall är.

De uppdateringar jag undersöker sträcker i tid sig från dags dato till mellan två- fyra veckor tillbaka i tiden beroende på hur mycket material jag anser mig behöva. Eventuellt tillkommer för dig som informant ett antal intervju liknande frågor där dina resonemang och tankar kring dina uppdateringar kommer att efterfrågas. Dessa utgör ett komplement i materialet och besvaras skriftledes.

Att delta i studien är frivilligt och du har närhelst du önskar möjlighet att avbryta din medverkan varefter jag då inte kommer att använda dina uppdateringar som underlag för min studie.

Du kommer att vara helt anonym i undersökningen; ingenstans i det färdiga arbetet kommer du att kunna identifieras av utomstående då de personuppgifter jag, genom Facebook, har tillgång till kommer att anonymiseras. Dock kommer uppgifter om din ålder, att du är studerande samt din vistelseort i Mellansverige att vara synliga i den färdiga texten.

Det insamlade materialet, dina statusuppdateringar samt svar på eventuellt tillkommande frågor kring dina uppdateringar, kommer inte att användas eller utlånas för kommersiellt bruk eller andra icke-vetenskapliga syften. Det är endast jag, Viktoria, samt eventuellt min handledare i examensarbetet, som kommer att ha tillgång till forskningsmaterialet – det vill säga dina statusuppdateringar. För att delta i studien fordras att du besvarar detta mail och intygar att du ger mig tillåtelse att studera samt använda dina statusuppdateringar inom nämnda tidsramar och forskningssyfte som material i mitt examensarbete.

Tack på förhand

//Viktoria